

Ki ölte meg az én halhatatlan lelkemet?

SZEREPLŐK

JOSHUA JOHNS *Jelenleg egy ingatlanközvetítő ügy-nökség tisztviselője, de perspektivikusan annak jövőendő tulajdonosa; valamint szénbányák, fegyvergyárak, gyógyszergyárak és könyvkiadó vállalatok jövőendőbeli tulajdonosa; továbbá esetleg a Lordok Házának jövőendőbeli tagja. Származását tekintve munkás, lehetőségei szerint polgár, érzelmei szerint — ahogyan érdekei diktálják. Johns igyekszik művelt ember módjára beszélni, ahogyan a társadalom úgynevezett legfelső köreiből szokás, ám ez nem nagyon sikerül neki, különösen, amikor indulatba jön. Ilyenkor átvált a gyermekkorából ismerős külvárosi beszédmodorra.*

JIRI JIROLIMEK *Jelenleg perspektíva nélküli építőipari munkás, de tekintélyes múltú egykori ingatlan-nagykereskedő, és a Nicaraguai Köztársaság tiszteletbeli konzulja. Származása szerint polgár, jövőjét illetően munkás, érzelmei szerint — ahogyan érdekei diktálják, még ha ez összeegyeztethetetlen is előítéleteivel. Csehszlovákiai menekült, idegenes akcentussal beszél, a magasabb osztálybeliek stílusában, olykor modorosan. A zárójelenetben levetkőzi modoroságát, s meglehetősen nyers. Továbbá a rendőrség tagjai, a törzsőrmester, a főfelügyelő és két rendőr. A történet napjainkban játszódik, London keleti külvárosában*

Éjjél. A rendőrállomás ügyeletén az unalom neszei

I. RENDŐR A jó életbe! Minden rohadt ügyeletben ugyanaz a moslák szendvics! (A telefonba) Woolwich

rendőrállomás... Brown tizedes... Nem, asszonyom, attól tartok, a főfelügyelő nincs itt... Nálam is tehet följelentést. Mert ugyebár én is rendőr vagyok, asszonyom... Igaz, hogy csekélységem csak... (Le-csapja a kagylót) Nem, sajnálja, de mégsem. Neki csak nagykutya kell... Nézd csak, Nick, mindig ez a tetves ömlesztett sajt meg műszalámi... Mintha a Rendőrségi Evkönyvet rágnám!

II. RENDŐR A rosseb egye meg, Pít, a mai ingadozó árak mellett...

I. RENDŐR Ki beszél itt árakról? Önbecsülésről van szó. Aki ilyen szendvicsen él, annak nincs önbizalma... Azt még a lába is cserben hagyja. Bezzeg a főfelügyelőt, azt igen! Mit gondolsz, miért?

II. RENDŐR Mert, tisztem azt, a főfelügyelők nem futkároznak...

I. RENDŐR Mert a főfelügyelők zabálnak, ahogy kell, hát ezért. Jó konyha, nagy tekintély. Napi kétezer plusz kalóriával én is törzsőrmester lennék.

II. RENDŐR Te aztán... lennél ám... bele sem férnél a mundérba!

I. RENDŐR Na és? Manapság különben is csak a kövérek számíthatnak valamelyest arra az átkozott tekintélyre... Én mondom, Nick, a jó táplálkozás a titka mindennek. Ez a világ a hústornyoké, nekem elhíheted! Az ember vagy szögbe akasztja, vagy földagasztja magát!

Zaj és kiabálás közepette az őrmester becipel két rézszeg polgárt, akikből a részegség később folyamatosan elpárolog

JOSHUA Mégiscsak disznóság! A leghatározottabban tiltakozom! Beszélni akarok az ügyvéddel! Collins úrral! Ez itt a barátom, tekintélyes külföldi úr a kontinensről!

ŐRMESTER A rongyairól ítélve netán valami herceg, inkognitóban?

JIRI Na de uram, én valamikor...

JOSHUA Miért ne, uram? Ezek a külföldiek olyan kiszámíthatatlanok! Az embernek bemutatkozik egy herceg, aztán kiderül róla, hogy közönséges szélhá-

- mos. Elénkbe áll egy csavargó, kívül róla, hogy herceg... Nos, Dzsodzsó, te mi vagy? Herceg, vagy esetleg...
- JIRI Nézd, Dzsodzsó, az a helyzet... én hajdan voltam valaki, de most, tisztelt uraim, önök is láthatják...
- ÖRMESTER Ha nem nagyon muszáj, ne öntsön nyakon az élete történetével.
- II. RENDŐR Főzök nekik egy kávét, őrmester úr?
- JOSHUA Ha már kérdezi, én inkább egy gint innék...
- JIRI Jöhet, ámbár valaha a legnemesebb rajnai borokat fogyasztottam, és soha nem hagytam ki egyetlen pohár portóit... nem beszélve a Courvoisier-ről, amikor a hölgyek már visszavonultak a szalonba...
- I. RENDŐR Valami harapnivalót nem kérnek az urak? Talán majonézes ráksalátát? Esetleg fecskefészket?
- ÖRMESTER Pofa be, Pit! Nem látod, hogy képtelenség velük beszélgetni, amíg ilyen állapotban vannak?
- I. RENDŐR Ki akar ezekkel beszélgetni? A magam részéről éppen emészték, és nem hagyom magam megzavarni sem a társadalmi, sem a hivatali előmenetelben!
- ÖRMESTER Pofa be, ha mondom! És egyáltalán, mindenki fogja be a pofáját, a fenébe is!... Kuss, Pit, ülj le, és írd... *(Diktál)* Simmons őrmester jelentti... most hagyj ki helyet a neveknek... a Thorn-trees Road és a Heatwood Gardens sarkán lévő kocsmát záróra után elhagyták, majd a Marion Wilson Park, a Charlton Park Road és Cemetery Lane útvonalon, ittas állapotban állati hangokat hallattak..
- JOSHUA Elnézést, őrmester úr, nekem az inkább úgy hangzott, mint valami ének... mit gondolsz, Dzsodzsó?
- JIRI Akkor, Dzsodzsó, kétségkívül annak szántuk... de most...
- ÖRMESTER *(diktál)*... majd urináltak a temető mellett.
- JOSHUA Nem engedem, hogy politikai izékbe keverjenek!
- ÖRMESTER *(diktál)* Amikor pedig a jelentéstevő figyelmeztette fent nevezetteket, azok tettleges ellenállást...
- I. RENDŐR *(gépiesen)* Fegyveres ellenállást...
- ÖRMESTER Hogyhogy fegyver? Semmiféle fegyver nem volt náluk...
- JIRI Nem akarok hazudni, őrmester... az én társadalmi helyzetem csakugyan bizonytalan, de a méltóságonat nem veszítettem el! A méltóságot, amely...
- ÖRMESTER A tárgyra!
- JIRI Tehát, volt nálam egy zsebkés, amit pipatisztogatásra használtam, emlék volt drága jó nagybácsikámtól, aki 1897-ben császári és királyi...
- ÖRMESTER A tárgyra, a szentségit!
- JIRI Egyszóval, elvesztettem, és nem találok sehol. De már dohányom sincs, holott kubai szivarhoz vagyok szokva...
- ÖRMESTER *(szelíden)* Nézze, uram...
- JIRI Parancsoljon, uram!
- ÖRMESTER Megbeszéltük, hogy semmi életrajz, ugyebár?
- JIRI Csupán néhány tényezőre akartam felhívni a figyelmét, amely talán előnyösebb megvilágításba helyezi személyemet...
- ÖRMESTER Mikor jön vissza a főfelügyelő?
- II. RENDŐR Valami ír csetepaté volt Abbey Woodnál, oda ment. Gondolom, egy óra múlva itt lesz.
- ÖRMESTER Akkor majd ő eldönti, mi legyen ezekkel.
- JOSHUA Micsoda?! Miféle főfelügyelő? Én elfoglalt üzletember vagyok! Nem várhatok!
- ÖRMESTER Pit, közben majd vedd föl a személyi adataikat, és jőzaniítsd ki őket... Különben soha nem lesz belőled őrmester... *(Elmegy)*
- I. RENDŐR Pedig az csakis a kilókon múlik...
- JOSHUA *(kiabál)* Hallod-e, zsarukám! Én kereskedő vagyok, és a bűdös franc fog várni egy koszos főfelügyelőre!
- I. RENDŐR Mondd, csak, hány kiló vagy?
- JOSHUA *(zavartan)* Nem értem.
- I. RENDŐR Mennyit nyomsz élő súlyban?
- JOSHUA Pillanatnyilag hatvanhárom kilót, de...
- I. RENDŐR Akkor nem dumáld itt nekem a menő kereskedéséről a hatvanhárom kilóddal!
- JOSHUA *(kétségbeesetten)* De ember, ez nem az állandó súlyom, csak az influenza tönkretett... Hamarosan fölszedem a többi! Mindjárt megmutatom a fényképemet, nesze, itt a jogosítványom...
- I. RENDŐR Az üzletemberek nem holmi ragyás Mini Austinnal járkálnak!
- JOSHUA Hát persze, meg is rendeltem már a Rovert. Teljes automatika, telefon is van benne, és még a lámpa is kigyullad a „Biztonsági öveket bekapcsolni” felirattal.
- JIRI Bátorkodom felhívni az urak figyelmét, hogy nekem is volt egy limuzinom, monogrammal és libériás sofőrrel, Františeknek hívták...
- I. RENDŐR Különben is, mire jó a rohanás? Éjszaka a börze is szünetel. Tehát, szabad kérnem a nevüket?
- JOSHUA Mind ez ideig Joshua Johns... mostantól pedig idősb Joshua Johns. Ugyanis fiam született...
- JIRI Korábban én is idősb Jirolimek voltam, de erre, sajnos, többé nincs szükség...
- II. RENDŐR Tudod, Pit, ezt megkülönböztetésül használják az üzleti életben.
- JOSHUA A cégem gyarapodásával persze...
- I. RENDŐR Csak nem akarod bemesélni nekem, hogy cégtulaj vagy?
- JIRI Tudja-e, tizedes úr, hogy én is az voltam?
- I. RENDŐR Téged ki kérdezett?
- JOSHUA Pillanatnyilag még nem, de hamarosan... Bízom benne...
- I. RENDŐR No persze korlátlan jótállással, mi?
- JOSHUA Természetesen, korlátlan jótállással. Csak nem örültem meg!
- I. RENDŐR És hol lakik idősb Joshua Johns, a leendő jótállásos cégtulajdonos, a „Biztonsági öveket bekapcsolni” lámpával?
- JOSHUA *(zavartan)* McLoad Road 17... De azt is tudni kell, hogy...
- I. RENDŐR Ne aggódj, nem azt vártam, hogy a lakosztályod a St. James parkra néz!
- JOSHUA Sose lehet tudni. Kinéztem ugyanis egy házat, jobban mondva villát, nagyon jó helyen...
- JIRI Én mindig a legjobb helyen laktam, minden elképzelhető kilátással...
- JOSHUA Tudja, a Shrewsbury parkkal szemben...
- I. RENDŐR Akkor tehát reggelente még lovagolhat is...
- JIRI Bevallom, nem lovagoltam, csak díszfelvonuláson kocsikáztam a saját fogatomon...
- JOSHUA *(lelkesen)* Két garázs van, az ajtó gombnyomásra működik. Piros kavicsal felszórt út, magánterület. A hátsó kert negyed hektárnál is nagyobb, és van még kutyaól is...
- I. RENDŐR Vadászkutyával, ugye?
- JOSHUA Gúnyolódj csak, zsarukám, rajta, leslek én még téged az ablakomból, hogy ácsorogsz odakint az utcán... éjszaka, a legromdább zuhogó esőben!
- JIRI Ami az én Helvetius nevű kutyámat illeti, kénytelen voltam holmi kontár rokonokra bízni, amikor bizonyos földrajzi körülmények arra kényszerítették, hogy elhagyjam hazámat...
- I. RENDŐR Ne nyaggasson már, hallja-e, magára is sor kerül! Mi a foglalkozása, Johns?
- JOSHUA Egy hét múlva becsüsként fogok dolgozni Grembe úr mellett, aki ingatlanügynök.
- I. RENDŐR És addig mit csinál, ha szabad kérdeznem? Táblákat tesz ki a házak elé „Eladó” felirattal?
- JOSHUA Ápolom a kapcsolatokat a kliensekkel, ha tudni akarja.
- JIRI A magam részéről hozzátenném, hogy e célból én valamikor hét igen ékesszóló, sokoldalú egyént alkalmaztam...
- I. RENDŐR Ide figyelj, barátom, miért nem vallod be inkább, hogy irodai kézbesítő vagy?
- JOSHUA Úgy kezdtem, nem titkolom... De csak azért, hogy megismerjem az ügyfeleket. Egyébként az „nök híres felügyelői is az utcán kezdik!

JIRI Ami személyemet illeti, én a háború előtt igazgatóként kezdtem, s bár nem becsülöm le senkinek az idevonatkozó tapasztalatait, úgy vélem, az utcán nincs mit tanulni, hacsak azt nem, hogyan kell biztonságosan közlekedni.

JOSHUA Példás, törekvő munkáscsalád hetedik gyermeke voltam... Nem úgy, mint egyesek, akik ezüstanállal a szájukban születtek!

JIRI Bizony, én ezekhez tartoztam, és íme, uraim, mostanra egy fakalamb se maradt, ám ami az itt elhangzott alattomos rágalmakat illeti, kijelenthetem...

I. RENDŐR (*ingerülten*) Nem jelent ki semmit! Megfájdul a fejem ezektől a nyúlós történetektől!

JOSHUA Az enyém rövid lesz, tizedes úr. Bármilyen munkát végeztem eddig, azt is rendszertelenül, alkalmilag, jövő hétfőtől irodában ülök, fehér ingben, nyakkendővel. Tegnap Grembe úr személyesen közölte velem, hogy rövidesen a munkatársá leszek!

I. RENDŐR Ide figyelj, Dzsodzsó, holnaptól lehetsz akár milliomos is, de ma itt előttem és ebben a jegyzőkönyvben csak melós vagy, érted? Családi állapota?

JOSHUA (*kimérten*) Nős.

I. RENDŐR Lefogadom, boldog!

JOSHUA Mégis, mit gondol, ki vagyok én? Nyamvadt impotens? Persze, hogy boldog házasságban élek, igenis... egyre boldogabban...

I. RENDŐR Szabad feltételeznem, hogy felsőfokú végzettséggel nem rendelkezik, de szándékában áll az első adandó alkalommal befejezni tanulmányait?

JOSHUA Már beszereztem a megfelelő színes prospektusokat...

I. RENDŐR Joshua Johns a valódi neve?

JOSHUA Miért, a fenébe is, mit képzelsz?!

I. RENDŐR Gondoltam, ezt is csak átmenetileg használja, mert remek kilátása van rá, hogy a nevét hamarosan Aga Khanra változtassa.

JOSHUA (*sértődötten*) Le vagy szarva, zsarukám!

I. RENDŐR Hé, maga ott, a padon, jöjjön ide! Hogy hívják?

JIRI Valaha ez volt: „öccsellenciája dr. Jiří Jirolimek ingatlan-nagykereskedő és a Nicaraguai Köztársaság tiszteletbeli konzulja”... de most csak Dzsodzsó szólnak...

I. RENDŐR Külföldi?

JIRI Minden tekintetben, tizedes úr.

JOSHUA Még hozzá prágai! Emberek, nem fantasztikus?

II. RENDŐR Szerintem az úr egész tisztességesnek látszik.

JOSHUA Igen, csak hogy ismerni kell a születések számarányát is!

JIRI Hangsúlyoznám, hogy az előbbihez, legyen az bármekkora is, személyesen nemigen járultam hozzá, bár világrajöveletem tervezett volta kétségkívül...

I. RENDŐR Most turistaként tartózkodik itt?

JIRI Turista voltam, amíg jól ment a sorom...

I. RENDŐR Tehát csak akkor lett huzamosabb ideig hazánkban tartózkodó külföldi állampolgár, amikor tönkrement?

JIRI Sajnos.

JOSHUA Ezt inkább mi mondhatnánk.

I. RENDŐR Mivel foglalkozik itt, Londonban?

JIRI Mint mondtam, tizedes úr, én voltam Nicaragua tiszteletbeli konzulja, valamint...

I. RENDŐR Azt kérdeztem, most mit csinál?

JIRI Amíg a válság be nem következett, közreműködtem egy többemeletes ház építésében...

I. RENDŐR Szóval építőmunkás?

JIRI Semmiképp sem, tizedes úr, én híres nagypolgári családból származom, amely üzletemberek nemzedékének tucatját adta Közép-Európának... sőt még egy püspököt is... a lovassági tiszteket nem számítva...

I. RENDŐR Ide figyeljen...

JIRI Nevezzen egyszerűen konzulnak. Nem ragaszkodom a teljes címhez...

JOSHUA Nahát, ki hitte volna?

I. RENDŐR Oké, én aztán szólíthatom akár excellenciás uramnak is, ha óhatja, de ezt nem írhatom be

a jegyzőkönyvbe, ha egyszer építőmunkás. Nekem fogalmam sincs ugyan, hogy az ön országában mit csinálnak a konzulok, de erre fel ritkán találkozni velük malterosvödör közelében...

JIRI Írja be azt, hogy ingatlanokkal foglalkozom, és el van intézve.

JOSHUA Szó se lehet róla! Én vagyok az ingatlanügynök! Talán úgy nézünk ki, mint akik ugyanazt a foglalkozást űzik, ugyanahhoz a társadalmi réteghez, mi több, ugyanahhoz a fajtaéhoz tartoznak??

I. RENDŐR A francba is, Johns, fogd be már a szád!

JIRI Tizedes úr, igazán nem akarok bonyodalmakat támasztani, főleg nem az adminisztrációt illetően, de nagyon fontos lenne számomra, hogy valahol azt is nyilvántartsák, ami *voltam* valaha. Eddig nem volt rá mód, nem is nagyon kérdezték, most meg senkinek sem fontos... De nekem igen... Ha az ember mindenét elveszti, még a perspektíváját is, akkor egyszerre nagyon fontossá válhat a múltja...

I. RENDŐR Nem tudom, önöknél mi a szokás, de itt nálunk nem szégyen munkásnak lenni. Tessék, ugye, Johns úr is munkás...

JOSHUA Megtiltom, hogy oda soroljon, ahová nem tartozom. Még ha az voltam is, ezentúl...

JIRI Uraim, én egy szóval se mondtam, hogy a munkámat szégyellem, csupán arra a tényre igyekeztem rávilágítani, miszerint nem az vagyok... noha a történelem viharai olykor-olykor arra kényszerítettek, hogy alantas munkát is végezzek...

JOSHUA Aki kétkezi munkát végez, az munkás, még ha másvalakinek képzeletben is magát, de aki nem kétkezi munkát végez, az nem munkás, még akkor sem, ha egy rohadt zsarú akarja hülyíteni. Legalábbis az én észjárásom szerint.

JIRI Mások szerint viszont, az ördögbe is, munkás az, aki munkásöntudattal bír, hogy vinné el az ördög, csak hogy én, mint tiszteletbeli konzul és földbirtokos, nem rendelkezem eme minősítéssel!

I. RENDŐR Emberek, hagyják abba ezt a sok hülyeséget!

JOSHUA De bizony magának mondhatja ő a foltot a seggén, meg a tyúkszemeit. És ennyi éppen elég egy tetves rendőrségi jegyzőkönyvbe!

JIRI Várj, Dzsodzsó...

JOSHUA Én magának nem vagyok Dzsodzsó, hanem Johns úr!

I. RENDŐR (*felordít*) Most már elég! Kuss! Mindketten mars oda a padra, és egy mukkot se többet! Torkig vagyok veletek!

II. RENDŐR (*kis szünet után*) Hallod-e, Pit, azt hiszem, a törvény szempontjából nem az a fontos, hogyan mutatkozik be, hanem az, hogy kereskedelmi tevékenységet folytat... Egyébként beírhatod, hogy „volt kereskedő”.

I. RENDŐR Igen, ha nem szerepelne itt ez az átkozott építőipar... Hiszen ez itt a baj, hogy munkaviszonyban áll.

JIRI Elnézést, hogy közbeszólok... de ha valaki munkanélküli, attól még lehet tekintélyes nagykereskedő, sőt Nicaragua konzulja is?

I. RENDŐR Természetesen.

JIRI De nekem már nincs munkám, tizedes úr, a válás óta...

I. RENDŐR Elbocsátották?

JIRI Hadd legyek pontos: bélistára kerültem.

I. RENDŐR Ember, hát miért nem ezt mondja? Hiszen ez remek! Most már semmi akadály, hogy azt írjam be, amit kíván!

JIRI Alázatosan megköszönöm, tizedes úr. Megelégszem a „nagykereskedő és tiszteletbeli konzul” titullussal.

JOSHUA Azt is tegye hozzá, hogy „volt”! Beírta, kérem, hogy „volt”?

I. RENDŐR Te csak ne üsd az orrod a hivatalos aktákba, „idősb” Johns, inkább takarodj vissza a padra... Hol lakik, konzul úr?

JIRI A Huge Streeten laktam, a Royal Arsenal mellett... de...

JOSHUA Nekem az a nyomortanya még ingyen se kéne!

JIRI De pillanatnyilag éppen költözöm...

I. RENDŐR És hová?

JIRI Még nem tudom. Éppen most keresek egy megfelelő lakosztályt...

JOSHUA Amikor megismerkedtünk, ezt nem mondta! És én még azt hittem, hogy olyasvalakivel haverkodom, akinek van állandó lakcíme!

I. RENDŐR Akkor beírjuk: „átmenetileg lakcím nélkül”.

JIRI Valamikor három emeleten laktam, a személyzet meg a padlástérben tartózkodott, s csak akkor merészkedett lejjebb, ha meghúztam a csengőszinórt.

JOSHUA Hallja-e, nekem igazán nem úgy fest ez a helyzet, mint ami átmeneti. Az enyém, az igen, az tényleg átmeneti, tekintettel Grembe úr ígéretére... de hát ez itt...

I. RENDŐR Nős?

JIRI Igen, azazhogy voltam... Vagyis a törvény szerint még mindig az vagyok, ámbar nem egészen biztos, nincs értesülésem...

JOSHUA Röviden: otthagya az a vörös hajú kurva!

I. RENDŐR Sajnálom, uram.

JIRI A feleségem, Anna Amelia Anastasia, akinek apja és nagyapja is generális volt, semmi közösséget nem vállal azzal a lemondó nyilatkozattal, amelyet aláírni kényszerült egy olyan harmadik személy jelenlétében, akivel nem áll rokoni kapcsolatban.

I. RENDŐR Ezt is igazán sajnálom. Gyermeke van?

JIRI Volt... egy gyermekem volt... de a tüdőgyulladás... lám, uraim... ő sincs többé...

I. RENDŐR A nemjóját, még megsajnálom magát!

II. RENDŐR En is, uram, bár szolgálatban vagyok.

JOSHUA Rendben van, én is csatlakozom, ördög vigye, tekintet nélkül a kettőnket elválasztó osztálykülönbségre...

JIRI A józan ész határain belül, Dzsodzsó, én mindig tiszteltam a munkások követeléseit...

JOSHUA Bár azok többnyire indokolatlanok, hogy ne mondjam, arcátlanok, ugyebár?

I. RENDŐR Uraim...

JIRI A legarcátlanabbak ellen magam is harcoltam, még 1936-ban, mint a Kereskedelmi Kamara alelnöke. Nagybirtokos létemre ez érthető... viszont te, Dzsodzsó, munkás vagy, és fölfoghatatlan számomra, hogyan lehetsz ennyire méltánytalan a saját osztályoddal...

I. RENDŐR Kérem, uraim!

JOSHUA Hogyan? Ki itt a munkás?

JIRI Hát te, Dzsodzsó! Vagy nem emlékszel?

JOSHUA Én? Munkás? Megkerültél?! Hiszen te vagy az átkozott munkás, még hozzá meló nélkül!

I. RENDŐR Emberek, elég legyen, az istenit neki!

JIRI Johns úr, én, aki még a brit protokoll szerint is nagykereskedő vagyok, és konzul... elismerem, jelenleg munkanélküli... de akkor is konzul!

JOSHUA (kiabál) Szarok a protokollra! Rám igenis karosszék vár Grembe úrnál! És holleszel te akkor?

I. RENDŐR Nick, állítsd le őket!

JIRI Nekem is volt saját bőrfotelom! Az apámnak is volt! És Jozef nagyapámnak is, de tovább nem sorolom, maga ezt úgysem értené!

II. RENDŐR Csendet! Ófelsége nevében!

JOSHUA (birkózás, huzavona zaján át) Értelek én, de még mennyire! Hátsó ajtón is be lehet jutni a jobbak közé!

JIRI (kiabál) Jiri Jirolimek mindig mindenhová a főkapun lépett be, miközben előírás szerint, ahogy illik, bejelentették: őexcellenciája... doktor Jiri Jirolimek!

JOSHUA (ordít) Léptél ám a bűdös francba! Jössz itt a nagy hantával, mert tudod, hogy senki se ellenőrzi, amit bedumálsz nekünk! Az én szavamnak viszont hitele van! Hé, hová visznek?... Itt van Grembe úr telefonszáma! Látják? Ha nem a haverja volnék, most nem volna nálam! Tessék, itt van a limuzin megrendelőlapja, meg az elismervény, hogy előleget adtam a házra... Hé, hova cipelnek? Itt van a gyerekem gyorsfényképe is! Az automatából!

Ajtócsikordulás, kulcszörgés, szünet

Az anyja keservit, ez meg micsoda? Ez a sitti! Te Dzsodzsó, ezek az átkozottak bekasztlítottak minket! JIRI Ahogy elnézem, igazán száraz és meleg odú.

JOSHUA De nekem holnap üzleti tárgyalásom lesz! Az üzleti sikerem és a jövőm forog kockán! (Dörömböl az ajtón) A karrierem! Hé! Jogi védelmet követelek!

Lépések zaja, majd a zárban kulcs nyikordul

II. RENDŐR No mi a hézag, Johns?

JOSHUA Szólíthatna „uram”-nak engem is...

II. RENDŐR Ez igaz, de semmi okom rá... És mi ez a láрма egyáltalán?! Az egész úgy komolytalan, röpké két óra múlva már otthon lesztek... Inkább aludj egyet, és igyekezz kijózanodni, hátha az aszszony odahaza nem lesz olyan nagylelkű, mint mi!

JIRI Micsoda ágy! Felséges! Igaz, hogy régi darab, de abszolúte bizalomgerjesztő. Emlékszem, nagyanyai úkapám, a brnoi ügykezelő igazgató házában volt egy ágy...

JOSHUA Szóval ha józanul ítéljük meg a dolgot, Dzsodzsó, ennek igaza van, nem gondolod? Csak semmi ellenkezés...

JIRI Ilyen remek darabot nem láttam az 1948-as forradalom óta, amikor is az események épp egy ilyen ágyon leptek meg...

JOSHUA Hiszen csak vallani kell, szerényen és méltóságteljesen...

JIRI Az emberiség többsége nem sok gondot fordít arra, hogyan alszik...

JOSHUA Józanul bocsánatot kérni...

JIRI Csakhogy, az én békebeli tapasztalataim szerint, az ember egész napi önbizalma attól függ, hogy milyen kényelemben töltötte az éjszakát.

JOSHUA (szónokolva) Minden jel arra mutat, hogy képtelenek voltunk felmérni méltatlan tetteink horderejét, főfelügyelő úr. Ez ugyebár mindenkivel előfordulhat, kiváltképp, ha előléptetését ünnepli. A rendkívüli körülmények hatása, főfelügyelő úr, az önkontroll lazulása — és lám, kész a malőr! A tetejében pedig nevezetes emberekről van szó, akiknek a képét az újságok is közlik... ön ugyebár, mint közéleti személyiség, megérti... Egyszóval, milenne, ha az incidensre fátylat borítanánk, főfelügyelő úr?

JIRI (hűvösen) Azt nem, Johns úr.

JOSHUA És miért nem, főfelügyelő úr?

JIRI Azért, mert az önök undorító viselkedése már jegyzőkönyvbe került, s ha erről csak úgy „megfelelkezünk”, az közönséges csalás.

JOSHUA Igazán nem kívánjuk, hogy a jegyzőkönyvről megfelelőkezzenek (ingerülten), esetleg csak azt, hogy ne lovagoljanak folyton ezeken a kurva papírokon... akarom mondani, ne tulajdonítsanak olyan nagy jelentőséget, uram...

JIRI Ez lehetetlenség. A bíróság előtt fognak felelni.

JOSHUA (egyszerűen) Várj csak, Dzsodzsó, te most melyik oldalon állsz?

JIRI A miénken, természetesen, csak éppen megeleveníteni próbálok, mi lenne, ha úgy viselkednél, mint ha mi sem történt volna.

JOSHUA Hát történt valami?

JIRI De még mennyire! Hiszen már a kocsmajátóban úgy bömböltél, mint egy számár...

JOSHUA Várj, Dzsodzsó, mintha te kezdted volna a gajdolást.

JIRI Úgy nézek én ki, mint akinek énekelni van kedve?

JOSHUA Sejtettem én azt, magamban mégis azt mondtam: nem baj, hadd legyen egyszer boldog ez a szegény nyomoronc, még ha az én kontómra is... És én csatlakoztam hozzád, színtiszta keresztényi együttérzésből...

JIRI Ellenkezőleg, én csatlakoztam tehozád, a polgári illem szabályai szerint. Úgy véltem, rendes dolog, ha részt veszek ennek az embernek a mégoly kulturálatlan szórakozásában is, ha egyszer együtt töl-

töttem vele az egész, meglehetősen unodalmas estét...

JOSHUA És az ital, amit fizettem a konzul úrnak, az nem volt unodalmas?

JIRI Fizetett, nem vitatom. Ugyanis szemmel láthatóan átmeneti pénzzavarban szenvedek, de ön csupán azért fizetett, hogy meghallgassam izetlen történeteit arról a bizonyos képzeletbeli hivatali előmenetelről, a csalóka ábrándról, hogy felkapaszkodik a ranglétrán, jövődó lakosztályairól, limuzinjairól, fiairól, üzleteiről, címeiről, rangjairól és bankszámláiról... Igen, uram, és mindezt udvariatlanul olyan embernek mesélte, akinek valaha lakosztályai, fiai, címei, rangjai voltak. Az egész estémet elrontotta.

JOSHUA Az ön estéjét?

JIRI Igen, az enyémet! Remélem, nem képzeli, hogy még a naplementét is Grembe úrral közösen birtokolja?

JOSHUA Ott ült egyedül a sarokban, egy sörre se volt pénze, de megjátszotta magát, és a vendégek pillantását leste... A végén engem vett palira!

JIRI Ön olyannyira agresszív volt, hogy az emberek szinte menekültek a közeléből, nehogy kénytelenek legyenek megcsodálni a történelmi látomásait és az automata fényképeket. Nekem, sajnos, nem sikerült elszöknöm, mert az ajtóban elkapott!

JOSHUA Amikor is épp a tulajdonos akarta kidobni. Meg is tette volna, ha én hülye fejjel be nem avatkozom...

JIRI Már nyugovóra akartam térni...

JOSHUA És hol akart nyugovóra térni, excellenciás uram? Melyik metróállomáson?

JIRI Hát nem önnél, azt biztosra veheti.

JOSHUA De azért, konzulum, remélted, számítottál is rá, hogy megsajnállak, és amikor pofára estél, olyan ordítást csaptál, mint akit nyúznak...

JIRI Uramisten, kicsoda közönséges hang!

JOSHUA Másképp is kifejezhetem magam, például így: mintha abban a lehetetlen Prágában volna, és nem egy civilizált fővárosban, amely több mint nyolcszáz négyzetmérföldnyi zöldövezettel bír... megközelítőleg...

JIRI De kérem, mi köze ennek bármihez is?

JOSHUA Igenis köze van, kérem... (*hangnemet vált*) ahhoz a nyavalyás tényhez, hogy nem volt hol deklonodni! Csakis azért üvöltöztél, hogy a nyavalyás hekusok rád figyeljenek, és végre ledobhasd magad erre a tetves ágyra, itt, ni! Ez csak világos! És mivel én piszkosul betintáztam, a trükköd bevált! Elbődültem magam is, hogy a rosseb egye meg azt a bikkfanyelvű szláv dalodat! Csak úgy hemzsegek benne a mássalhangzók! Amikor meg rád jött, hát veled együtt pisáltam én is! (*Megint más hangon*) Mintha öfélége alattvalóinak veséi nem szabad akaratukból működnének!

JIRI Nem így volt, Johns úr, tudom én, mi a rend, még ha nincs is módomban többé megszabni azt, mint akkor, amikor Brnóban, mint képviselőtestületi tag...

JOSHUA Szóval így... (*Dühösen*) A kurva életbel! Megjátszottad magad, és engem is bemártottál a szarba! És én, a lökött, még erőlködtem, merő szolidaritásból...

JIRI Önnek igazán furcsa képzelettel vannak a szolidaritásról.

JOSHUA Akármilyenek is, de az enyémei!

JIRI Tehát ápertén: az ön rágalmi förtelmesek, és kötve hiszem, hogy a főfelügyelőre kedvező hatással lesznek... A jegyzőkönyvből pedig nyilvánvaló, hogy ön, mint anyagi biztonságot, sőt, jólétet élvező személy, jobban megengedheti magának az efféle oktalanságot, mint az, aki ráadásul hazája határain kívül él...

JOSHUA Akinek jól megy sora, nem az utcán végzi a szükségét! Ezt csakis valami züllött vagy éhenkórász értelmiségi teszi!

JIRI Egyetérttek, bár nem vagyok éhenkórász értelmiségi, hanem kereskedelmi diplomata, vagy talán inkább diplomáciai kereskedő, ahogy tetszik... Arról viszont, hogy ezt a magafajta munkások igenis meg-

teszik, arról meggyőződhettem az én Arany Prágában. Szombatoként ugyanis csoportosan lődörögtek az utcákon, részegen, aztán meg...

JOSHUA Ez stimmel. Maga tehát valóban szakképzetlen építőmunkás.

JIRI Csakhogy a jegyzőkönyvben úgy áll, hogy ön az!

JOSHUA Nagy-Britanniában és a Brit Nemzetközösségben az ingatlanügynökök nem munkások!

JIRI De akik a leveleiket kézbesítik, azok igen!

JOSHUA (*kiabál*) Én nem vagyok küldönc! Én a fotelomban ülve várom a postámat! Az én kényelmes, ruganyos, forgó lábú fotelomban, miközben a lábamat diófából készült íróasztalra teszem! És mindennap inget váltok! Fehér nejloninget!

JIRI Ha már a fehéreneműnél tartunk, az enyém, uram, a háború előtt, a legfinomabb selyemből készült!

JOSHUA (*dühösen*) De hát neked olyan nincs is! Még gatyád sincs! Te gatyátlan nyomorult!

JIRI (*élesen*) Hogy merészeli...!

JOSHUA (*felbőszülve*) Akkor ide vele! Mutasd meg, hadd lássuk azt a selyembugyogót!

JIRI (*miközben dulakodnak*) Mondtam, hogy az a háború előtt volt! A forradalom és az újjáépítés előtt! Megőrült?! Hozzám ne nyúljon! Én diplomáciai mentességet élvezek!

JOSHUA Szarok rá! Mutasd azt a selyemgatyát!

Dörömbölés zaja az ajtón, ettől mindketten lehiggadnak

I. RENDŐR (*kintről*) Csönd legyen odabent! Mi ez itt, a jó édes anyatok hétszentségit, zárka vagy diliház? Már enni se lehet nyugodtan! Egy hangot se halljak többet, értitek?

Távolodó léptek zaja. Rövid csend, majd Johns és Jirolimek először suttogva, majd fokozatosan normális hangerővel folytatja a leszámolást

JOSHUA (*suttogva*) Ember, látja, mit művelt? Még csak az hiányzik, hogy a nyakunkba varrjanak egy újabb kihallgatást!

JIRI (*suttogva*) Legyen szabad megjegyeznem, hogy az imént nem én kezdeményeztem az alsónemű szemrevételezését.

JOSHUA (*erősebb hangon, de még suttogva*) De hiszen ön adta elő a meséjét a selyemgatyáról! Ha nagyon akarom, nekem is lehetett volna, persze még holnap se késő...

JIRI (*suttogva*) Ami a holnapot illeti, attól tartok, nem alkalmas...

JOSHUA (*suttogva*) Á, szóval ezt vette a fejébe... Na, gyereink, Dzsidszi, mondd csak ki kerekén... itt akarsz áttelelni, mi?!

JIRI (*suttogva*) Másképp fogalmaznám meg... ámbár nem vitatom, hogy ez a szituáció megfelel nekem, persze csakis addig, amíg megérkezik az a pénzüsszeg, amely már valószínűleg útban van.

JOSHUA (*suttogva*) Vagy úgy! És honnan érkezik majd a pénz, ha szabad kérdeznem?

JIRI Mindenholnan... ugyanis levelet írtam mindenhol, logikus tehát, hogy mindenhol várom a választ is. Csakhogy, ugye, ehhez idő kell... a posta manapság... érti, ugye?

JOSHUA (*suttogva*) Persze, sztrájkolni, azt bezzeg tudnak...

JIRI (*suttogva*) Miként már korábban a kocsmában is említettem, elég sok befolyásos partnerem van Európában, sőt Európán kívül is, továbbá adósaim és személyes barátaim, akiket kímélni akartam a megvárakoztatástól, de most, ön is láthatja, nincs tovább... Haladéktalanul igénybe kell vennem minden hivatalos és magánjellegű kapcsolatomat...

JOSHUA (*suttogva*) A diplomáciai kapcsolatokat is, nemde? Végére is, ön konzul, így bizonyára a Külügyi Hivatal futárszolgálatát a legbiztonságosabb módja a pénzküldemény kézbesítésének, ugyebár.

JIRI (*normális hangon*) Johns úr, az a nyugtalanító benyomásom támadt, miszerint ön gúnyolódik velem...

- JOSHUA (*normális hangon*) Istenem, Dzsidszi, miért is gúnyolódna egy konzullal, aki háromemeletes villában lakott, az urakkal konyakozott, miközben a hölgyek átvonultak a szalonba, és selyemgatyát vett föl a kocsikázáshoz?
- JIRI Akárhogy is, az én életem nem gyorsfényképek-ből, előlegekből, ígéretekből, brosúrákból és holdkörös tervek-ből áll, miként az ön esetében, hanem igenis reálisnak mondható, mert minden igazi volt benne... még a hamuja is valóságos! És még ez a hamu is többet ér az ön üres reményeinél! Emlékszem egy családi körben töltött karácsonyestére, 1935-ben...
- JOSHUA Az istenért, hagyjuk az életrajzzal való szakodást, inkább lássuk, most hogyan is állunk! Ami téged illet, az világos! Számomra viszont ez a skandalum egyenlő a tönkremenéssel!
- JIRI A tönkremenés, kedves uram, az 1929-es világválság volt, ez a jelenlegi helyzet viszont mindössze banális félreértés, amelyet ön merő nagyzási hóbortból ábrázol katasztrofálisnak...
- JOSHUA Látszik, hogy nem ismeri azt a barom Grembét. Nekí semmi se szent, ő egyik percről a másikra meggondolhatja magát, és mást vesz be az üzletbe. Mi lesz akkor velem?
- JIRI Igazán sajnálom, de nem az a benyomásom, hogy a társtudajdonosi viszony most nagyon időszerű lenne...
- JOSHUA Ki mondta, hogy az? Mindenesetre méltónak kell lennem, ha rá kerül a sor... Mert mit szólnak majd a nevezetes szomszédok a Shaftesbury Avenueről.
- JIRI Ide figyeljen, barátom, ön egyáltalán nem ott lakik!
- JOSHUA Hát nem mondtam már, hogy éppen ott néztem ki magamnak egy házat, a parkkal szemben? Végére is, itt az ifjabb nemzedék. Milyen hatással lesz a fiam ártatlan lelkére, ha egyszer meglátja apja képét a Timesban?
- JIRI Bátorodom emlékeztetni arra, hogy a fiatalúr mindössze háromnapos, és, noha kétségtelenül örökölte atyja átlagon felüli intelligenciáját, mégis csekély a valószínűsége, hogy figyelemmel kíséri a napi sajtót... és mire a kezébe akad, már nem lesz ártatlan lelkű...
- JOSHUA Belátom, hogy aggályom kissé korai... viszont később, ha majd a klubjában lapozgatva a régi évfolyamokat...
- JIRI De mi a csudának lapozgatná?
- JOSHUA Mert az angolok szerint fontos, hogy a klubban időnként átlapozzák a Timest...
- JIRI És ha semmilyen klubnak nem lesz tagja?
- JOSHUA Az én fiam klubtag lesz, különben nem ül majd ott a parlamentben!
- JIRI Tehát jelölteti magát a fiatalúr?
- JOSHUA Természetesen. Olyan korban élünk, amelyben a tőkének, ha fenn akar maradni, küzdőképességnek kell lennie...
- JIRI Méghozzá olyan elvek szerint, amelyeket elfogadhatnak azok is, akiknek nincs tőkéjük...
- JOSHUA Bizony... bizony... különben minden odavész a fenébe!
- JIRI Feltételezem, hogy ön akkor már a Lordok Házában ül...
- JOSHUA Nem szenvedek rangkórságban, de ha bekövetkezik, nem bánom...
- JIRI Most már értem, miért aggódik. Egy ilyen szármáság miatt öfelsége kezében megállhat a toll, amikor éppen aláírna a kinevezési okmányt, mely szerint idősbb Joshua Johns urat, ezen és ezen intézmény jogügyi bizottságának elnökét, főrendi rangra emeli...
- JOSHUA (*rémülten*) Gondolja, hogy ilyesmi megtörténhet?
- JIRI Öszintén szólva, nem. Az önök első Erzsébetje még a kalózkodnak is osztogatott nemesi címet.
- JOSHUA Én nem vagyok kalóz... sajnos.
- JIRI Hogyan?! Csak nem keresztényi alapon óhatja működtetni ügynökségét?
- JOSHUA (*látványosan*) ...és a bányákat... talán...
- JIRI (*unottan*) Persze... a bányákat...
- JOSHUA Mondjuk, valami virágzó ipar mellett... mint például építőipari gépek gyártása...
- JIRI Kifizetődöbb lenne talán tűzfegyvereket gyártani...
- JOSHUA (*lelkesezéssel*) Amelynek érdekvédelmét biztosítan valamilyen józan, lehetőleg baloldali napilap ötvenegy százalékos tulajdonba vétele...
- JIRI (*idegesen*) Jó, jó...
- JOSHUA Vagy inkább kettő, egy reggeli balosé, mert akkor még álmottas az ember, és egy esti jobbosé, mert estére mindinkább lázongó a kedve...
- JIRI Ami pedig a löncsöt illeti, mert az ugyebár még nincs betáblázva, talán alapíthatna egy olyan lapot, amely fóruma lenne az ön érdekeinek a gyógyszeriparban...
- JOSHUA Gondolja, hogy ott is érdemes kötelezettséget vállalnom?
- JIRI Feltétlenül. Pusztán erkölcsi alapon. Ugyanis muszáj lesz összetákolni az embereket, akik majd a fegyvereket szétszerelik, nemde?
- JOSHUA Azonkívül ugyanők fogják megvásárolni a bombáimat, tehát következésképp a gyógyászati cégeimnek mindig lesz elegendő kliense.
- JIRI Gratulálok, Johns, őszintén gratulálok! Mindazt, amit a Rend tucatnyi nemzedék hideg kíméletlenségével és kannibálévtágyával kaparintott meg, ön egy röpké éjszaka alatt megszerzi... méghozzá merő emberbaráti alapon... Nos, mi van még?
- JOSHUA Tudja, Jirollmek, vennék még egy kis bankot is...
- JIRI (*élesen*) Először is: bankot nem lehet csak úgy venni, az nem káposzta, hogy kilóra mérjék, hanem egy egész élet- és gondolatrendszer vérkeringése, továbbá, ha egy pillanatra megállna ebben a rohamos gazdagodásban, szóhoz jutnék, és talán kifejtethném, amit megpendítettem, mielőtt még ön a bányát szóba hozta...
- JOSHUA Bányák, kérem, bányák, mindent csak nagyban!
- JIRI Az iparkirályságot nem lehet előítéletekre alapozni, s azok által fenntartani még kevésbé...
- JOSHUA Nekem nincsenek ostoba előítéleteim...
- JIRI Nekem, úgy látszik, voltak valaha... de most... már nincsenek... mint ahogy egyebem sincs. Tulajdonképpen, mihelyt az ember abbahagyja a vagyion halmozását, hogy végre élvezze is, automatikusan kifejlődnek az előítéletei, ezért aztán elveszít mindent, mielőtt még alaposan belekóstolt volna.
- JOSHUA Igen, a dolgok másmilyennek látszanak, ha az asztaltól szemléljük... Amíg Grembe úr asztala előtt álltam, bevallom, úgy rémlett, hogy a heti egy font béremelés meg se kottyán neki, viszont amikor ugyanezen asztal mögé álltam, ez az emelés nemcsak óriási és fölösleges kiadásnak, hanem, hogy is mondjam, bizonyos fokig árulásnak tűnt... és nyomban helytelennek ítéltam a korábbi nézetemet.
- JIRI És az elkötelezettséget a szakszervezetben, amely a te egy fontodat kiharcolta, nemdebar?
- JOSHUA Még hogy szakszervezet! Ne is említsd a szakszervezeteket! Egytől egyig rablóbanda!
- JIRI Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy az építőknél, bizonyos fenntartással ugyan, de tagja voltam a szakszervezetnek... természetesen, ez nem volt valamiféle lelki elkötelezettség, inkább a társaság kedvéért... (*Élesen*) Mert ugyebár, el kell ismernünk, hogy a munkásoknak is van joguk a társadalmi élethez!
- JOSHUA Ki tagadja meg tőlük? Ami engem illet, feltett szándékom, hogy a gyárak körletében gyepszönyeges sportpályákat létesítsek...
- JIRI Igazán nagyon megható...
- JOSHUA Méghozzá tusolókkal.
- JIRI Hideg és meleg vízzel...
- JOSHUA A meleg vizet nem tartom fontosnak, elvégre nem a jégkorszakban élünk! (*Hirtelen megrémül*) Hallod-e, Dzsidszi, ez eddig rendben van, és minden világos, ami a bányákat, bombákat, gyógyszereket, tusolókat, jobb- és balos újságokat illeti... Csakhogy holnap én nem állhatok a bíróság elé!

JIRI Nem látok megoldást arra nézve, hogy ez elkerülhető legyen.
JOSHUA De én látok! Csak szereposztás kérdése!
JIRI Nota bene, az éneklést magamra vállalom, de a többit...
JOSHUA Másképp gondoltam a szereposztást: te gajdoltál és hugyoztál, én pedig mindenben megakadályoztalak.
JIRI És hogyan oszlik meg akkor a bűnrészesség?
JOSHUA Szó sincs bűnrészességről, nem is azt osztjuk meg, hanem a profitot...
JIRI (megdöbben) Miféle profitot, az ég szerelmére?!
JOSHUA Én abból profitálok, ha kijutok innét, neked viszont tiszta haszon, ha itt tartanak, amíg a különböző földrészekről megérkeznek a pénzküldemények...
JIRI És a tekintélyem?
JOSHUA Az ám, pöttös lesz a tekintélyed! Megbolondultál? Te itt nem vagy senki és semmi!
JIRI Én igenis voltam valaki... Mi az hogy!... Több ízben is szerepelttem az újságok címlapján! Már a nekrológót is megírták rólam... a saját szememmel láttam! Emlékszem, például...
JOSHUA Jaj, Dzsidszi, hagyj már abba, ne nyúzz folyton a kontinentális emlékeiddel! Inkább szedd össze magad, igyekezz megérteni, hova jutottál, és ereszkedj végre a földre! Még állandó lakásra is csak ez a kilátásod van, és te papuszka itt nekem tekintélyről... méghozzá gatyá nélkül!
JIRI Nekem igenis van alsóneműm! Csak a költözködéskor valahova elpakoltam!
JOSHUA Megígérem, alkalmazni foglak, amint kijössz innen!
JIRI Ez vért kíván!
JOSHUA Na ne mondd, öregem! Lesz munkád... és tető a fejed fölött...
JIRI Valaha ártatlanabb dolgokért is elégtételt követeltem... legalább első vérre...
JOSHUA Rendszeresen kapsz ebédet... szombatonként meg egy krigli sört is...
JIRI Johns úr, jóllehet tudatában vagyok, hogy ez a legocsmányabb visszaélés a helyzettel, amibe átmenetileg, hangsúlyozom, átmenetileg kényszerültem... noha ez szöges ellentétben áll az én makulátlán múltammal...
JOSHUA Figyelj, Dzsidszi, még gatyát is veszek neked!
JIRI ...valamint, merem remélni, jövőmmel is...
JOSHUA Valódi selyemből, ha kell, madzaggal!
JIRI Mindazonáltal nincs más választásom, mint elfogadni az ön ocsmány ajánlatát, egyszerűen...
JOSHUA Így van, barátocskám, nem kell annyit laca-facázni... és most munkára fel, nincs sok időnk!
JIRI Már megbocsásson, milyen munkáról van szó?
JOSHUA Próbát tartunk, konzul uram! Na, gyere, pattanj oda az ajtó elé! Így, csak kicsit szerényebben, a mindenit, most nem fogadason vagy a Buckingham palotában! Viselkedj normális ember módjára, akit éppen rajtacsípnek, hogy nyilvános helyen végzi a dolgát...
JIRI (szenvetélyesen) Én olyat sose tettem...
JOSHUA Te aztán nem, ugye? Soha életedben, ugye? Mert azt is diplomáciai úton rendezted, a te finom bőrdön keresztül, ugye?
JIRI Mellőzzük a sértegetést, kérem! Ha valamit a nyomorúságos körülmények kényszerítő hatására követtem el, az igazán nem róható föl...
JOSHUA Rendben van, csak ne kezdjük megint Csehszlovákiától, az istenért!! Figyelj, konzulom, most én leszek a főfelügyelő, és felolvasom a jegyzőkönyvet, amit lediktált az a hülye őrmester. (Utánozza a rendőrt) „A Thorntree Road és a Heatwood Gardens sarkán... északon, északon... ittas állapotban állati hangokat hallattak... majd ruináltak a temető mellett...”
JIRI Talán inkább urináltak...
JOSHUA Mondott valamit?
JIRI Semmit.
JOSHUA Semmit, főfelügyelő úr!
JIRI Semmit, főfelügyelő úr!

JOSHUA Kicsit barátságosabban, konzulom, most nem az ENSZ-székházban van!
JIRI (szelíden) Semmit, főfelügyelő úr...
JOSHUA Tehát, adjunk szót a védelemnek, hm... hm...
JIRI Dr. Jirolimek... Dr. Jiri Jirolimek, Prágából, Csehszlovákiából, ahol egészen 1948 februárjáig...
JOSHUA A pokolba azzal a Prágával! Pokolba a forradalommal! A kérdésre felelj!
JIRI Kötelességérzetem diktálja, hogy az őrmester úr jelentését Johns barátom szemszögéből korrigáljam...
JOSHUA A „barát” szó helyett mondd, hogy „úr”... Tehát, Johns úr...
JIRI (dühösen) Akkor te most kicsoda vagy, a minisegít? Az istenverte főfelügyelő, vagy az istenverte Johns?
JOSHUA Rendben, konzulom, gyere tovább...
JIRI Énekeltem, de ő megpróbált elhallgattatni.
JOSHUA És miért énekelte? (Szünet) Talán, mert boldog volt?
JIRI (halkan) Nem.
JOSHUA Akkor talán részeg volt? (Szünet) Részeg, mint egy disznó? (Szünet) Annyira részeg, hogy még hugyozott is egy brit utcáson?
JIRI Arcátlan hazugság!
JOSHUA Most mit vartogysz itt? Megbeszéltük, nem? Lesz munkád, tető a fejed fölött, lakáscíméd! Selyemgatyát is! Vagy nem akarsz?
JIRI (megtorpan) Bocsásson meg, kiestem a szerepemből...
JOSHUA (mint a főfelügyelő) Tehát, volt nagykereskedő. Brno képviselő testületének tagja. Egy köztársaság tiszteletbeli konzulja... Nos, nem szégyelli magát? Megértem, az embernek kedvét szegi, ha a mélypontra találja magát, de még akkor is mértéklet kell tartania... Csak nem változunk ostoba állatokká azért, mert elvesztettük a családunkat, vagyonunkat, hivatalunkat, tekintélyünket, hazánkat és az életünk értelmét... Hiszen nem csupán ettől függ emberi mivoltunk... No, mondja meg szépen, mi készítette a kihágásra?
JIRI (síró hangon) Nem bírom... nem bírom...
JOSHUA Nem tudja megindokolni?
JIRI Hagyjuk, Dzsidszós, nem megy és kész... Egerszerűen képtelen vagyok... Igen, énekeltem, nem tagadom... de az... az a másik teljesen kívül esik a felfogóképességem határán. Nem ismerhetem be, hogy olyasvalamit tettem, amit magam sem értek!
JOSHUA (fenyegetőzve) Szóval nem?!
JIRI (elszántan) Soha!
JOSHUA (epésen) Oké, te ökö, de jól véd a fejedbe: Joshua Johns úgyis kimászik ebből, rólam egy görbe szombat este miatt nem rántják le a hermelines palástot... De te akkor sem fogod menhelyként használni a mi börtönünket! Igenis ki leszel rúgva a Szigetországból!
JIRI Nem utasíthatnak ki egy ilyen semmiség miatt, esetleg kapok három hónapot...
JOSHUA No persze, most ugye semmiség, bezzeg amikor én mondtam, akkor felfújtad, de még mennyire! Semmiség! Még hogy semmiség leköpdödni az angol hősöket!
JIRI (szörnyülködve) Miről beszélsz, az istenért?!
JOSHUA Arról, amiről neked, te átkozott idegen, fogalmad sincs... arról, hogy az nem civil temető! Hanem katonai temető! A Királyi Hadsereg örök nyughelye! Te pedig meggyaláztad a brit katonák emlékét, talán még a tengeri flottáét is! Megsértetted a birodalmat! Ezért megkapod a magadét! Egy hatalmas seggberugást!
JIRI Atyaúristen, atyaúristen!
JOSHUA (utánozza) Atyaúristen, atyaúristen!

Szünet. Jiri és Joshua idegesen fel-alá mászkál

JIRI (békülékenyen) Johns úr! (Szünet) Johns úr! (Szünet) Dzsidszós!
JOSHUA Eridj a francba, te rakás szerencsétlenség!

JIRI Tudom, hogy haragszik, egyébiránt teljes joggal, de engedelmevel, nekem is van okom ingerültség-re... Rábészelt, hogy vállaljam magamra a vétkességet, holott nagyon is jól tudta, hogy kiutasíthatnak érte... Nincs hova mennem, meg öreg is vagyok, nem tudok már új életet kezdeni... És éppen szétkül-dözgettem a címetem... udvariatlanság lenne nem bevárni a válaszokat, hagyni, hogy elkerüljenek a levelek. Egy szó mint száz, nem akarok elmenni innen... Másfelől, az ítélet önnek is okozhat kellemetlenséget... tekintettel Grembe úrra, a leendő vállalatra, sőt, öfelségére is. Így tehát mindketten olyan helyzetben vagyunk, hogy a beismerés katasztrófális lehet...

JOSHUA De hiszen maga mondta, hogy semmi értelme a tagadásnak! Nem igaz?

JIRI Nem a tények tagadására gondolok... csupán, hogy azokat másképp értelmezzük. Miként Anglia tette, amikor azzal vádolták, hogy kifosztotta Indiát: nem a pusztító tényre vitatta, hanem úgy érvelt, hogy csak azért foglalta el, mert civilizálni kívánta...

JOSHUA Lármáztunk, de nem azért, mert részegek voltunk, hanem egészen más, nyomós okból, nemde?

JIRI Pontosan.

JOSHUA Úgy látszik, konzulom, Nicaragua mégse hiába fizette magát, hm?... Namármost, mi legyen a vízeléssel?

JIRI Mellőzzük a banalitást, kérem... a dallam marad, csak a szöveg változik. A történet is ugyanaz, csak másképp kell előadni...

JOSHUA Hogyan?

JIRI Ezt még meglátjuk...

Szünet. Fel-alá járkálnak

JOSHUA Megvan! Azért énekelt, hogy tető alá jusson. Ez majd szánakozást ébreszt, azonfelül még igaz is...

JIRI Pro primo, nem igaz, pro secundo, a zsarolás nem kelt szánakozást. Pro tertio, ez nem magyarázat arra, hogy ön, akinek van fedél a feje fölött, miért énekelt... A magam részéről viszonzásképpen azt javasolom, hogy egyikünk legyen valami veszélyben. És a veszélyhelyzet miatt viselkedett méltatlanul, hogy felhívja magára a rendőrök figyelmét, és őrizetbe vegyék...

JOSHUA Jó, de miért kerültél veszélybe?

JIRI Nem mondtam, hogy rólam van szó.

JOSHUA Hanem, kiről?

JIRI Önről.

JOSHUA Marhaság! Rangombeli ember miféle veszélybe kerülhet abban az országban, ahol a jogrend uralkodik!

JIRI Grembe úr Rendje?

JOSHUA Hé, mi vagy te tulajdonképpen? Lázító, vagy volt nagykereskedő és tiszteletbeli konzul?

JIRI Hülye semmi esetre sem vagyok. Az idő tájt...

JOSHUA (*cinikusán*) Prágában, 1934-ben...

JIRI Magam is híve voltam a jogrendnek...

JOSHUA Akkor most mit ágálsz ellene? Csak nem vitatod az államnak azt a jogát, hogy megvédje saját intézményeit?

JIRI Nicsak, te már intézménynek is tekinted magad? Brit intézménynek? Olyannak, mint az „Ötóra tea”?

JOSHUA Grembe úr szerint mi vagyunk a technikai haladás hordozói.

JIRI Amiben te, személy szerint csak a golfütő hordozója vagy...

JOSHUA Golfozni még nem tudok, de már megrendeltem a hozzá való felszerelést, fémfejú ütőkkel. Azt mondják, ez a legtartósabb...

JIRI Ide hallgass, Dzsodzso, miről hadoválunk itt tulajdonképpen? Mi köze a mi dolgunknak a brit birodalomhoz, a technikai haladáshoz és a golfütők-höz? Ültünk a kocsmában, és ittünk. Talán többet a kelleténél... na és? Utódod született. Holnap beülsz a puha forgószékedbe. Holnapután házat veszél magadnak és a kutyádnak. Azután pedig saját céget alapítasz, majd átköltöztöl Kensingtonba vagy Chelsea-be.

JOSHUA Vagy messzebbre, a zöldövezetbe, vagy meghalok!

JIRI Életben maradsz. London ugyan elveszíti tüdejének egyik alveoláját, de te megkapod az elkerített, kutyákkal védett négy hektárot, még a tábla is ott lesz rajta a felirattal: „Magántulajdon. Tilos az átjárás.”

JOSHUA Kiváló!

JIRI És miközben ez jár a fejedben, ücsörögsz és iszol. Van ebben valami ésszerűtlen?

JOSHUA Nincs. De te vajon miért iszol? Neked semmi sincs a fejedben.

JIRI (*sötéten*) Iszom, mert a lelkemet vesztettem el! JOSHUA Oké, de előbb találjuk ki a sztorit, aztán majd lelkizhetünk tovább...

JIRI Halott... mintha megölték volna, Johns...

JOSHUA Szóval egész éjszaka csak Prágáról, Brnóról és a lélekről fogunk dumálni?

JIRI (*szenvedéllyel*) Ki ölte meg a lelkeket, Johns? Ki ölte meg az én halhatatlan lelkeket?

JOSHUA (*dühösen*) Azt nem tudom, hogyan ölhetted meg a te halhatatlan lelkeket, de abban biztos vagyok, hogy az enyémmek vége, ha megjön a főfelügyelő, és itt állok, készületlenül!

JIRI Rendben van. Hol tartottam?

JOSHUA A bányák megszerzésénél, bár én nem akarom ott abbahagyni...

JIRI Képzeld el, hogy ott ülsz a „Fekete Ló”-ban, spiccesen, és széles ecsetvonásokkal festegeted a jövődet... Persze hangosan... és közönségesen. Kibíráhatatlanul dicsekedsz, sorolod telhetetlen igényeidet, és fenemőd pókhendi vagy a körülötted ülő szármalmas kisemberekkel.

JOSHUA Azoknak semmi keresnivalójuk egy előkelő helyen!

JIRI Miközben a szomszéd asztalnál vasmunkások söröznek. Legyenek, mondjuk, hatan, és a drámai feszültség kedvéért vegyük úgy, hogy éppen sztrájkolnak... mint rendesen. Tehát ülnek és isznak...

JOSHUA De nem ott, ahol én... mert ők csak a talponállókba járnak... És különben is, minek a munkásokat belekevernem? Még meddig akarod őket az előtérbe nyomni?

JIRI Ide figyelj, kell a sztori, vagy nem?

JOSHUA Kell, de nem munkásokkal spékelve.

JIRI Ne félj, azok nem valódiak, csupán a drámai helyzet miatt szükségesekek!

JOSHUA Szerintem a drámába inkább tisztességes polgárok kellene, javasolnék például négy banktisztviselőt, bajusszal, keménykalapban, esernyővel, aktatáskával...

JIRI Hát épp ezért szóba se jöhetnek a banktisztviselők. A történet miatt. A történetbe a sztrájkoló vasmunkások illenek... Mert velük, úgy látom, meg is verekednél...

JOSHUA Arra való a gyalog- és a lovas rendőrség! Én busás adót fizetek azért, hogy a törzshelyemen nyugalomban kortyolgassam szokásos italomat, amíg egy exkluzív klub tagja nem leszek... már holnap intézkedem, abban biztos lehetsz... Nem ülök többé olyan helyre, ahol egyszerre hat munkás is letámadhat!

JIRI Pedig ez a logikus! A te barbár eszméidet tekintve, szerintem így a helyénvaló, mi több, szükségyszerű... rohadatul szükségyszerű!

JOSHUA Megbotránkozással veszem tudomásul, konzulom, hogy ön nemcsak eszméit, de a szókészletét is változtatja!

JIRI Marhára igazad van, Johns, váltogatom is, amíg meg nem találom a megfelelő szavakat arra, amit most rólad... és minden egyébről gondolok...

JOSHUA Gondoljon bármit, de akkor se tegezzen! Nem őriztünk együtt kecskenyáját!

JIRI Ejnye, kedves Johns, ha te már néhány munkástól összeszarod magad, akkor neked nem jár az „önözés”... a magadfajtából sohase lesz ipari nagyhalalom... Önző, rongy alak vagy te! Görény!

JOSHUA (*fennköltén*) Ez vért kíván! Elégtételt vesznek... első vérré!

JIRI Az már rég kiment a divatból, te bolond! Még hogy elégtétel... Tudod, mi kell neked? Az a történet, amit én előadok! Csakis erre van szükséged! És ezt szem előtt tartva, nem bánom, nem kell, hogy agyonverjenek! Bár te még abba is belemennél, ha biztosan tudnád, hogy maga a Királyi Orvosi Akadémia elnöke fog kezelni... és nem valami kis bevándorló körzeti orvos... Egyszóval, elég, hogy megfenyegettek. Azt mondták, agyonvernek, ha átléped a kocsmá küszöbét... No így már megfelel? Most már szabadon ordíthatsz, mint a szamár, odapiszkíthatsz a hősök sírjára, egyszóval természetesen viselkedhetsz. Szemlátomást azt akartad, hogy figyeljen rád a rendőrség, és én lojálisan támogattalak ebben... Nos, hogy tetszik?

JOSHUA Nem tetszik. Sehogy se tetszik... Egyáltalán nem tetszik, hogy bármely rólam szóló történetben ott legyenek a munkások, főleg a sztrájkolók... Maradjanak csak a gyárakban, ne lődörögjenek az utcán. Semmilyen munkásokat nem akarok! Csakis tisztességes, jól táplált, bajuszos, cilinderes urakat. És semmiféle barikádöt, vörös zászlót és puskaropogást!

JIRI Ki beszél puskaropogásról?

JOSHUA (*indulatosan*) Tudjuk, hogyan kezdődnek az ilyen balhék! Egy pillanat alatt eldördül a fegyver! Azután meg újraosztják a birtokot, és az ember, lám, hoppon marad! Nyakig a szaharában! Én ebből nem kérek, az biztos! (*Hűvösen*) Vagy keménykalap, esernyő és hamis bajusz, vagy semmi!

JIRI (*csodálkozva*) Miféle hamis bajusz?

JOSHUA Amilyet a csehszlovákiai titkos ügynökök hordanak, hogy keménykalappal és esernyővel még inkább hasonlítsanak a belvárosi banktisztviselőkhöz! És akik mellesleg azért jöttek, hogy magát elrabolják!

JIRI De ember, az istenért, miért akarnának engem elrabolni?

JOSHUA Ja, ez már a maga dolga, nem rám tartozik. Részemről mindent megtettem, ami tőlem tellett: magával együtt ordibáltam és hűgyoztam, hogy a rendőrei fölfigyeljenek!

JIRI De hiszen ez örütség! Idestova harminc éve, hogy használaton kívül vagyok! Ugyan ki törődne velem?

JOSHUA Talán azok, akiknek levelet írt. Ki tudja, miféle emberek, és mit csinálnak Európában...

JIRI (*sötéten*) Nem is írtam leveleket...

JOSHUA Hiszen azt mondta, hogy mindenhová küldött leveleket, és minden pillanatban megérkezhet a segély!

JIRI (*szomorúan*) Ez régen volt, még az elején... Már abbahagytam... Semmi értelme...

JOSHUA És ezt hogy lehet ellenőrizni? Ugye, hogy nem lehet! Konzulom, magánál semmit se lehet ellenőrizni... Sem a nevét, sem a foglalkozását, sem az életrajzát. Legkevesbé pedig a tekintélyét. Lehet, hogy csak kitalálta!

JIRI Ami elmúlt, mindig kitalálásnak hangzik. És minden múlt merő hazugságnak tűnik. A hazugság csak a te esetedben látszik perspektívának!

JOSHUA Nálam minden ellenőrizhető, előre látható. Engem itt mindenki ismer... Az én családom Viktória királynő óta, igenis, nagy tekintélyű... Maga pedig annyit hazudhat össze, amennyit csak akar... Ki tudja, volt-e egyáltalán családja? Létezik-e Nicaragua, amelynek állítólag a konzulja volt? Ami engem illet, nem hiszem, de a mi rendőrségünk bizony naiv. Lefogadom, nem fogják ellenőrizni, létezik-e az a bizonyos Nicaragua?!

JIRI Most már én se vagyok benne biztos...

JOSHUA Na látja... Nos, vegyük úgy, hogy minden stimmel, amit saját magáról elmondott... Akkor viszont nem természetes gyűlölni azokat, akik mindentől megfosztották, és nyomorult csavargóvá züllesztették, akinek a börtön az egyetlen állandó lakhelye? Hát nem természetes, ha mindent megtesz az anyagi javak, a tekintélye és a boldogsága visszaszerzése érdekében? Vagy olyan szar alak lenne, aki csak sodortatja magát az árral?!

JIRI Szükségét érzem, hogy tegyek valamit, de semmi esetre sem ezt...

JOSHUA Nekem viszont prédikált, mi?! Az önbizalomról, mint az ipari hatalom alkotóeleméről, mi?! Most meg a főfelügyelőnek szánt mesében nem hajlandó bevallani, hogy fondorkodott a saját hazája ellen, és ezért küldték a négy bajuszos fickót a nyomába, hogy befogják a száját!

JIRI Értelmes ember úgysem hiszi el az ilyesmit.

JOSHUA A rendőrség elhiszi. Hiszen ott találták ki. Minden áldott nap ilyenekkel tömik az ember fejét. (*Szünet*) Ide figyeljen, hát nem látja be, mekkora lehetőség van ebben az egészben? Egyáltalán nem arról van szó, hogy a bőrünket mentsük...

JIRI Hanem?

JOSHUA Hogy profitáljunk belőle!

JIRI Évekig voltam kereskedő, ráadásul a legsikeresebbek közé tartoztam, de ebben nem tudlak követni...

JOSHUA Ha elfogadja a sztorimat, hősök leszünk! Nem két részeg fickó a lapok utolsó oldaláról, hanem két hős a címloldalról!

JIRI És miben áll a profit, vagyis az, amit lepengetnek elénk?

JOSHUA (*lelkesebben*) Záporoznak a megrendelések, az ajánlatok, a tervek, szerződések, tranzakciók és viviszekciók...

JIRI Leginkább a viviszekciók...

JOSHUA (*költőien*) Virágozik az üzlet, mint eső után a nyíló róza... (*Hűvösen*) Ilyen sajtófotóval még a hülye is befutna a következő választáson!

JIRI És én?

JOSHUA (*szórakozottan*) Hogyhogy maga?

JIRI Én meg csak várjam, hogy azok odaát, bajusszal, de keménykalap nélkül, kiagyaltják, miszerint én itt valóban olyasmit csinállok, amiért nyugodtan szitává lehetnek? Szóval így részesülnék a profitból?

JOSHUA (*zavartan*) Karhatalommal fogjuk megvédeni. Gorillákkal és mikrofonokkal... Mint oszággyűlési képviselő, megteszem a szükséges lépéseket a belügyminisztériumban...

JIRI (*hirtelen*) A бүдös francba az ilyen szemét alakkal... (*Uralkodik magán*) Akarom mondani, nem értek egyet ilyen kriminális javaslatokkal. Különben is, az életben ilyesmi ügysem történhet meg.

JOSHUA Éppen ellenkezőleg, konzulom, a te meséd a valószínűtlen...

JIRI (*elszántan*) Az én történetem tényeken alapszik. Végtére is van erkölcsi jogosultsága abban az elviselethetetlen kizsákmányolásban, amelynek a munkásosztály világszerte áldozata... Abban a harcban, amelyet a munkásosztály élcspapata vezet a tőke ellen, a munka felszabadításáért!

JOSHUA Bár nem egészen értettem, amit mondott, látom, hogy hiányérzete van munkások nélkül, nemde?

JIRI Nélkülük az egész történet értelmetlen.

JOSHUA Rendben van. Ahogy óhajtja. Legyenek hát munkások. Csakhogy ők nem engem fenyegetnek, konzulom, hanem magát!

JIRI Miért engem? Magam is munkás vagyok. Építőipari munkás! Miért is támadnának meg olyasvalakit, aki velük egy csónakban evez?

JOSHUA Mert idegen, konzulom, és amiért megesz a kenyerüket! Mert bérfezütséget okoz! Bérfezütséget, konzulom!

JIRI Nem én csinálom a bérfezütséget, hanem te meg a hozzád hasonló bitangok! Téged kell elintéznem! És el is intéznek!

JOSHUA Ha csak egy lépéssel is közelebb merészkedik...

JIRI Téged, te dög!

JOSHUA Figyelmeztetem...

JIRI Téged meg a magad fajta szemét gazembereket!

JOSHUA (*hisztérikusan*) Ez lázadás! Fegyveres felkelés! Forradalom!

JIRI Miért, mit képzelél, Johns?! Azt hiszed, hogy örökké kavarrják a maltert a rezidenciátokhoz? Meg pumpálják az autógumijaitokat? Meg nyírják a pázsitjaitokat? Meg bányásszák a szenet a kandallóba?!

JOSHUA Ez a magantulajdon és a hit sérthetlenségének veszélyeztetése!

JIRI Örökké tapossák a szőlőt, hogy borotok legyen, és kovácsolják a fegyvert a háborúitokhoz?

JOSHUA Ez árulás a dinasztia és a hagyományok ellen!

JIRI És gyereket csinálnak, amikor azt csak nyomor, megaláztatás és rabság várja?

JOSHUA Ez a természeti törvény és az egyetemes rend megsértése!

JIRI És ezenközben írogatják a leveleket, kérvényeket, panaszokat, tiltakozó jegyzékeket, petíciókat?! Hát nem, Johns, többet nem fogok írni, nem fogok kérni! Nem én! Semmit! Csak elveszem, ami nekem dukál!

JOHNS Egy lépést se, vagy megöllek! Mondtam én, hogy nem vagy te semmilyen nagykereskedő meg konzul! Tulajdonképpen bolsevik vagy! Vörös sárkány! De istenemre, rosszul számítottál!

JIRI Reméled, Johns, ugye?

Törés-zúzás, kiáltozás, jajgatás, nyöszörgés, a két ember ököltre megy

(Ordít) Pedig így lesz, Johns! Már kezdődik!

JOSHUA *(ordít)* Meglátjuk! Azt azért még meglátjuk!

JIRI *(ordít)* Már is megláthatod, Johns! Akár rögtön!

Zihálás, hörgés, fuldoklás, amely fokozatosan elhalkul. Csend. Szünet. Váltás: az ügyeletes tiszt szobája. Megérkezik a főfelügyelő

FŐFELÜGYELŐ Micsoda rongy idő! Átkozott eső, mintha nem is az égből, hanem belőlem ömlene... Nos, van valami újság? Szeretném, ha nem volna. Bárcsak sose volna!

I. RENDŐR Nincs is semmi különös, főfelügyelő úr... Egy riasztás a Margaret Roadról, betörés gyanújával, de csak vaklárma volt... Két házi botrány, továbbá két részeg alak, ezeket Simmons őrmester hozta be. Parancsoljon, uram, itt a jelentés...

FŐFELÜGYELŐ Mi ez? Miféle baromság? Hol az a két ember?!

II. RENDŐR Zárkában, uram.

FŐFELÜGYELŐ Kijózanodtak?

II. RENDŐR Nem hinném, uram. Az előbb néztem be hozzájuk. Alszanak a földön, mint a bunda.

FŐFELÜGYELŐ Akkor hagyja, aludják csak ki magukat, aztán kidobhatja őket!

II. RENDŐR Értettem, uram! Jó éjszakát, uram!

Lépések zaja, ajtónyitás-zárás

I. RENDŐR *(csámcsogva)* Moslék szendvics! Ezzel ugyan nem megyek sokra!

(VUJICSICS MARIETTA fordítása)